

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobce: **A. S.,**
státní příslušnost B. r.
zastoupený advokátkou Mgr. Marinou Musilovou
sídlem Sukova 49/4, 602 00 Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 5. 2024, č. j. MV-46614-4/SO-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalované, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí

Ministerstva vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky (dále též „prvostupňový správní orgán“) ze dne 15. 2. 2024, č. j. OAM-36951-23/DP-2023 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „prvostupňové správní rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR za účelem studia podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. a) v návaznosti na § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZPC“), neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území ČR.

2. Správní orgány svůj závěr odůvodnily tak, že důvodem neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu žalobce podle § 56 odst. 1 písm. j) ZPC bylo to, že nečinil dostatečný pokrok ve studiu ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. f) směrnice č. 2016/801/EU, o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, středoškolského vzdělávání a činnosti au-pair (dále jen „Směrnice“ nebo „Směrnice 2016/801“). Z argumentace správních orgánů je zřejmé, že nevycházely pouze z posledních studijních výsledků žalobce na poslední vysoké škole, kterou studoval, nýbrž z charakteru celého průběhu pobytu žalobce na území ČR od jeho příjezdu v roce 2016 dosud. Zkoumaly tedy pobytovou historii žalobce, který na území pobýval již od roku 2016 střídavě na základě pobytového oprávnění za účelem studia a za účelem pobytu „jiné/ostatní“, když za celou dobu pobytu nedokončil žádné vysokoškolské studium a nikdy nepostoupil ani do 2. ročníku, aktuálně šlo již o třetí studium žalobce 1. ročníku od počátku studia na území. Dokončil pouze dvakrát stejný jazykový kurz anglického jazyka Go study a zkrácené studium na SOÚ tradičních řemesel a VOŠ, s.r.o. obor kuchař-číšník. Zjištěné jednání žalobce odpovídá důvodům pro neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu podle § 56 odst. 1 písm. j) ZPC, když jej lze definovat jako jinou závažnou překážku pobytu cizince na území. K tomuto dále správní orgány odkázaly na své podrobné úvahy vyložené v odůvodnění svých rozhodnutí.

II. Shrnutí žalobní argumentace

3. Žalobce měl na území povolen dlouhodobý pobyt za účelem studia (od 1. 9. 2022-31. 8. 2023), a to z důvodu prezenční formy studia bakalářského studijního programu „Ekonomika a management podniku“ AMBIS vysoké školy a. s. (dále jen „AMBIS“). Dne 29. 8. 2023 požádal o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR za účelem studia ve smyslu § 44a ZPC za účelem studia na škole AMBIS z důvodu prezenční formy bakalářského studijního programu „Marketingová komunikace“. K žádosti žalobce předložil mimo jiné potvrzení vysoké školy o studiu žalobce v 1. ročníku v akademickém roce 2023/2024 (do 31.8.2024). Prvostupňový správní orgán žádost žalobce zamítl a žalovaná prvostupňové správní rozhodnutí potvrdila.
4. Ve věci nebyl zjištěn dostatečně skutkový stav a správní orgány nesprávně vyhodnotily předložené důkazy (§ 3 a § 50 zákona č. 500/2004 správní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „správní řád“). Správní orgány dále nezohlednily dopad postupu do rodinného a soukromého života žalobce (čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Jelikož žalovaná potvrdila nesprávný postup prvostupňového správního orgánu, je její rozhodnutí nezákonné.

5. K zamítnutí žádosti žalobce a neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. a) v návaznosti na § 56 odst. 1 písm. j) věta druhá ZPC, došlo z důvodu jiné závažné překážky pobytu cizince na území. Při zkoumání toho, zda žalobce plnil účel dosavadního povolení k pobytu, správní orgán požádal o součinnost AMBIS za účelem ověření, jak plnil žalobce své studijní povinnosti. Ve vyjádření školy AMBIS bylo uvedeno, že žalobce byl studentem prezenční formy bakalářského programu „Ekonomika a management podniku“ od 30. 9. 2020 do 5. 5. 2023, a že dne 5. 5. 2023 mu bylo ukončeno studium ze strany školy z důvodu neplnění povinností stanovených studijním a zkušebním řádem. Žalobce dále citoval argumentaci prvostupňového správního orgánu, kterou uvedl v odůvodnění svého rozhodnutí, např.: *„nedostatečné studium, časté střídání škol či oborů studia a nesměřování k úspěšnému absolvování lze podřadit pod jinou závažnou překážku pobytu cizince na území, když v zájmu ČR je, aby se na území zdržovali pouze ti cizinci, kteří skutečně studují, směřují k absolvování jejich studia, tzn. plní studijní povinnosti a mají předpoklady pro postup do vyšších ročníků, tedy naplňují fakticky účel pobytu. V případě, kdy cizinec prokazatelně nečiní dostatečný pokrok ve studiu ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. f) Směrnice, lze definovat jako jinou závažnou překážku pobytu cizince na území, přičemž není ve veřejném zájmu, aby na území pobývali cizinci, kteří neplní účel pobytu, pro který jim byl pobyt na území povolen.“* Hlavním argumentem prvostupňového správního orgánu bylo, že žalobce má za sebou několik neúspěšných pokusů o studium, které bylo ukončeno bez zdárných výsledků. Správní orgán také odkazoval na rozsudky NSS, které se zabývaly neplněním účelu pobytu za účelem studia, např. ze dne 26. 2. 2021, č. j. 5 Azs 325/2020–33, a ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 471/2018–39. Z uvedené judikatury např. vyplynulo, že časté střídání studijních oborů může být vážným signálem, že účel pobytu není ve skutečnosti naplňován, a dále že pokud cizinec nenaplňuje účel uděleného povolení k pobytu, je na místě mu toto povolení neprodloužit. Dle toho hodnotil správní orgán žalobce v období, pro které mu bylo povolení k pobytu uděleno. Vyhodnotil, že žalobce ve svém studiu nečiní dostatečný pokrok, protože na území ČR pobývá již 7 let, přitom standardní doba bakalářského studia na vysoké škole činí 3 roky. Správní orgány tedy označily za hlavní důvod neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu žalobce to, že nečinil dostatečný pokrok ve studiu, přitom nebylo vycházeno pouze ze studijních výsledků na poslední vysoké škole, kterou žalobce studoval, ale z charakteru celého průběhu pobytu žalobce na území ČR od jeho příjezdu v roce 2016 až dosud.
6. Žalobce nesouhlasil s výše citovanými závěry správních orgánů, protože byl nedostatečně zjištěn skutkový stav a prvostupňový správní orgán nesprávně vyložil a aplikoval právní úpravu a judikaturu.
7. Žalobce připustil, že během svého pobytu byla některá jeho studia ukončena, vždy ale z pochopitelných a omluvitelných důvodů. Některé účely povolených pobytů žalobce naplnil, a to studium jazyků či vyučení kuchařem. Nelze mu dávat k tíži, že si vybírá jednodušší studia. Ačkoliv v ČR pobývá již několik let, studium v českém jazyce je pro něj stále náročné. Snaží se najít studium, které odpovídá jeho zaměření, a také schopnostem a dovednostem, zejména jazykovým znalostem. Ve výběru škol nelze spatřovat to, že studiu žalobce dává malou časovou a intelektuální investici, a pak z toho dovozovat, že účel pobytu není naplňován a je zástěrkou pro účely jiné. Vybrané studium

na vysoké škole AMBIS představuje pro žalobce náročné studium s velkou časovou a intelektuální investicí, a to pro přetrvávající jazykovou bariéru.

8. Žalobce splnil svoji povinnost tvrzení a dokazování, když se vyjádřil k tomu, proč mu bylo v roce 2023 ukončeno studium ze strany vysoké školy AMBIS (jeho vyjádření ze dne 23. 1. 2024). Právní úprava i judikatura požadují, aby správní orgán posuzoval plnění účelu pobytu ke dni podání žádosti, a nikoliv účelů pobytů předchozích. Poslední dlouhodobý pobyt měl žalobce povolen od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023 ke studiu na vysoké škole AMBIS, protože žalobce zaměřil svoje tvrzení právě na toto období. Naplnění účelu pobytu žalobce prokázal, neboť z počtu získaných kreditů je zjevné, že studium není jen zástěrkou pro setrvání na území. Žalobce vyvíjí velké úsilí, aby byl ve studiu úspěšný. Snažil se o úspěšné zakončení studia. Za neúspěchy však stojí covidové období spojené s omezeními osobní účasti na výuce, což způsobilo žalobci problémy při získávání kreditů, když distanční forma výuky byla velmi náročná kvůli jazykové bariéře. Pokud měly správní orgány pochybnosti a považovaly za nezbytné zjistit, zda byl plněn účel i předchozích pobytů, měly žalobce předvolat k výsledku a tyto skutečnosti od žalobce zjistit. Prvostupňový správní orgán tedy neopřel své rozhodnutí o dostatečně zjištěný skutkový stav. Žalovaná pak převzala tuto vadu i do svého rozhodnutí.
9. Prvostupňový správní orgán nesprávně aplikoval právní úpravu, když svoje rozhodnutí opřel o § 37 odst. 2 písm. a) ZPC, ačkoliv své důvody opírá o to, že žalobce neplnil účel dosavadního pobytu, což je upraveno v § 37 odst. 2 písm. g) ZPC. Posledně uvedené ustanovení navíc požaduje posoudit to, zda cizinec prokázal, že šlo o neplnění účelu pobytu ze závažných důvodů po přechodnou dobu. Pro nesprávnou aplikaci právní úpravy se prvostupňový správní orgán nezabýval tím, zda k neplnění účelu pobytu došlo ze závažných důvodů a po přechodnou dobu. Pokud v případě žalobce došlo k částečnému neplnění účelu, pak k tomu došlo ze závažných důvodů a po přechodnou dobu. Vzhledem k těmto vadám jsou obě správní rozhodnutí nezákonná.
10. K další citaci argumentace žalovaného ohledně věku žalobce a náročnosti volby studia, včetně odhadu svých schopností, žalobce uvedl, že nemůže být diskriminován ve studiu z důvodu svého věku, a že studium může absolvovat v jakémkoliv věku.
11. Žalobce dále oběma správními orgány vytkl, že nezohlednily dopad jejich postupu do rodinného a soukromého života žalobce, protože pokládá správní rozhodnutí za nezákonné. Žalovaný tak porušil čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Judikatura vyžaduje zkoumání přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života cizince i tam, kdy to zákon explicitně nepředpokládá (srov. K. J. Povinnost posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí v případě zastavení řízení podle zákona o pobytu cizinců. Právní rozhledy, 2020, č. 3, s. 77–83) „Jakkoliv je zastavení řízení formálně rozhodnutím procesní povahy, tj. nebylo rozhodováno o meritů žádosti, důsledky zastavení řízení o žádosti o vydání pobytového oprávnění z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života jsou ve výsledku totožné s důsledky rozhodnutí o zamítnutí žádosti. Důsledkem obou rozhodnutí je konkrétně povinnost cizince vycestovat z území ČR, neboť zde ztratil pobytové oprávnění. Zásah do soukromého a rodinného života cizince je tak v případech zamítnutí žádosti a zastavení řízení zcela shodný.“
12. Žalovaný vůbec nezjistil a ani nevzal v potaz při rozhodování následující okolnosti: žalobce studuje v ČR, pobývá zde již 7 let, má zde veškeré zázemí a přítelkyni, která je

také studentkou. S přítelkyní M. G. (nar. X) má vážný a dlouhodobý partnerský vztah, jsou spolu již 12 let. Také ona v ČR studuje a za tímto účelem má povolen dlouhodobý pobyt. Plánovali zde po úspěšném studiu založit rodinu a pracovat. V létě chtějí uzavřít manželství. Nucené vystěhování žalobce by negativně zasáhlo do jejich rodinného a soukromého života. S partnerkou bydlí žalobce v bytě na adrese X v X, což dokládá smlouvou o podnájmu bytu podnájemců žalobce a jeho partnerky M. G.

13. S ohledem na výše uvedené žalobce soudu navrhl, aby obě správní rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu.

III. Vyjádření žalované k žalobě

14. V podaném vyjádření žalovaná uvedla, že žalobce v zásadě uvádí shodné námitky, které již uvedl v odvolání proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí. Těmito námitkami se tedy již žalovaná zabývala, odmítá je jako nedůvodné a trvá na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí. Žaloba nepřináší žádnou novou relevantní argumentaci, která by správnost a zákonnost napadeného rozhodnutí zpochybňovala.
15. Žalovaná v plném rozsahu odkázala na úplný správní spis a na své rozhodnutí, v němž dostatečně odůvodnila a rozvedla úvahy, které ji vedly k vydání tohoto rozhodnutí. Napadené rozhodnutí je přezkoumatelné a bylo vydáno v souladu se zásadou zákonnosti a § 2 odst. 4 správního řádu.
16. S ohledem na výše uvedené žalovaná soudu navrhla, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

17. Soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) a podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), napadené rozhodnutí žalované, včetně řízení předcházejícího jeho vydání a shledal, že **žaloba není důvodná**.
18. Žalobce v žalobě především namítal, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav a nesprávně vyložil právní úpravu. Připustil, že během svého pobytu některá studia předčasně ukončil, avšak některé účely povolených pobytů naplnil (studium jazyků a vyučení kuchařem). Pokud si vybírá studium, které odpovídá jeho zaměření, schopnostem a jazykovým znalostem, nelze v tom spatřovat to, že studiu dává malou časovou a intelektuální investici, a že z toho důvodu ve skutečnosti není účel pobytu naplňován. Studium na vysoké škole je pro žalobce náročné právě pro stále přetrvávající jazykovou bariéru. Žalobce má za to, že splnil povinnost tvrzení a dokazování ohledně ukončení studia v roce 2023. Prvostupňový správní orgán měl posuzovat plnění účelu pobytu ke dni podání žádosti žalobce, tedy jen plnění účelu posledního povoleného pobytu. K tomu zaměřil žalobce i svá tvrzení. Za studijními neúspěchy žalobce stojí covidové období, distanční forma výuky a jazyková bariéra. Pokud měly správní orgány pochybnosti o plnění účelů předchozích pobytů a považovaly tyto okolnosti za nezbytné pro rozhodnutí, měly předvolat k výsledku žalobce. Své závěry pak opřely o nesprávnou právní úpravu, konkrétně o § 37 odst. 2 písm. a) ZPC ačkoliv neplnění účelu dosavadního pobytu podléhá důvodu uvedenému v § 37 odst. 2 písm. g) ZPC. Prvostupňový správní orgán se dále nezabýval tím, zda k neplnění účelu došlo ze závažných důvodů a po přechodnou dobu. Žalobce nemůže být diskriminován ve studiu kvůli věku. Správní orgány také nezohlednily dopad svého postupu do rodinného a soukromého života

žalobce, čímž byl porušen čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobce na území pobývá přes 8 let, má zde zázemí, kamarády a přítelkyni (M. G.), která zde rovněž studuje. Jsou spolu již 12 let, společně bydlí v podnájmu bytu a plánovali po úspěšném studiu pracovat a založit rodinu.

19. Soud nejprve ověřil ze správního spisu podstatná skutková zjištění v této věci. Z informačních systémů cizinců a materiálů cizinecké evidence bylo zjištěno, že žalobce vstoupil dne 18. 10. 2016 poprvé na území ČR na základě víza k pobytu nad 90 dnů za účelem studia s platností do 31. 8. 2017, kdy studoval přípravný jazykový kurz organizovaný VUT v Brně určený pro další vysokoškolské studium akreditovaného studijního programu „Informační technologie“ na Fakultě informačních technologií. Následně bylo žalobci vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia s platností od 1. 9. 2017 do 31. 1. 2018. K žádosti o tento pobyt žalobce předložil potvrzení o studiu ze dne 1. 8. 2017 vydané Vysokou školou Newton college se sídlem v Brně, které potvrzovalo jeho studium bakalářského studijního programu Ekonomika a management v období od 1. 9. 2017 do 31. 1. 2018. Dne 29. 5. 2018 obdržel správní orgán sdělení, že žalobce ukončil dne 27. 2. 2018 studium na vlastní žádost, přičemž úspěšně uzavřel ze studijního plánu pouze jeden předmět. Uvedené studium tedy nedokončil a předčasně na vlastní žádost požádal o ukončení studia. Žalobce podal dne 30. 1. 2018 novou žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, resp. o změnu účelu dlouhodobého pobytu dle § 45 odst. 1 ZPC a k žádosti předložil potvrzení společnosti Go Study group a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky s.r.o. ze dne 12. 1. 2018, potvrzující, že žalobce byl v akademickém roce 2017/2018 studentem denního studia anglického jazyka. V této souvislosti bylo žalobci vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem jiné/ostatní od 4. 6. 2018 do 31. 8. 2018. Následně podal žalobce dne 29. 8. 2018 další žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, k čemuž předložil rozhodnutí o přijetí ke studiu ze dne 7. 8. 2018 od SOÚ tradičních řemesel a VOŠ, spol. s r.o., z něhož vyplynulo, že žalobce studoval ve zkráceném řízení od 1. 9. 2018 obor kuchař-číšník. Na základě žádosti bylo žalobci vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, splňujícího podmínky uvedené v § 42d odst. 1 ZPC, a to s platností od 6. 2. 2019 do 30. 6. 2019. Dne 25. 6. žalobce podal opět žádost o povolení k dlouhodobému pobytu, resp. o změnu účelu dlouhodobého pobytu dle § 45 odst. 1 ZPC. Účel pobytu dokládal potvrzením o denním studiu ze dne 24. 6. 2019, který vydala Go Study group jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky s.r.o., ze kterého vyplynulo, že žalobce byl v akademickém roce 2019/2020 studentem denního studia anglického jazyka, konkrétně od 1. 9. 2019 do 31. 8. 2020. Na základě toho byl žalobci povolen dlouhodobý pobyt za účelem ostatní/jiné s dobou platnosti od 26. 9. 2019 do 31. 8. 2020. Z uvedeného plyne, že žalobce již podruhé absolvoval totéž studium anglického jazyka, jaké absolvoval v akademickém roce 2017/2018. Dne 1. 9. 2020 podal žalobce novou žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia a k žádosti předložil potvrzení o studiu vysoké školy AMBIS ze dne 15. 10. 2020, z něhož plyne, že žalobce byl v akademickém roce 2020/2021 studentem bakalářského studijního programu Ekonomika a management podniku. Žalobce tedy znovu zahájil nové studium v bakalářském studijním programu. Platnost povolení k dlouhodobému pobytu byla žalobci stanovena ode dne pořízení biometrických údajů, tedy od 10. 5. 2021 do 31. 8. 2021. Dne 31. 8. 2021 žalobce podal žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia a k žádosti předložil potvrzení o studiu vysoké

školy AMBIS ze dne 1. 9. 2021, z níž vyplynulo, že žalobce byl od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2022 studentem bakalářského studijního programu Ekonomika a management podniku. Platnost povolení k dlouhodobému pobytu za tímto účelem byla stanovena od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2022. Dne 30. 8. 2022 podal žalobce žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia a k žádosti předložil potvrzení o studiu vysoké školy AMBIS ze dne 2. 9. 2022, z něhož vyplynulo, že žalobce byl od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023 studentem bakalářského studijního programu Ekonomika a management podniku. Platnost povolení k dlouhodobému pobytu byla stanovena od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023. Jak se později správní orgány dozvěděly ze sdělení vysoké školy, předmětné studium v programu Ekonomika a management podniku bylo žalobci ukončeno ke dni 5. 5. 2023 ze strany školy z důvodu neplnění povinností stanovených studijním a zkušebním řádem vysoké školy AMBIS. Dle sdělení školy ze dne 29. 11. 2023 žalobce neplnil své studijní povinnosti již v předchozím akademickém roce 2021/2022 a v akademickém roce 2022/2023 nevykonal žádnou zkoušku ani zápočet, ze 7 zapsaných předmětů k žádné zkoušce či zápočtu ani nepřistoupil. Z těchto důvodů s ním bylo dne 23. 11. 2022 zahájeno řízení o ukončení studia pro neplnění studijních povinností. Proti rozhodnutí o ukončení studia se žalobce odvolal, avšak jeho odvolání bylo zamítnuto, protože důvod ukončení studia přetrvával. V zimním semestru akademického roku 2020/2021 získal žalobce 14 kreditů, avšak v letním semestru tohoto akademického roku se neúspěšně pokusil pouze o jednu zkoušku a o jiné zkoušky/zápočty se vůbec nepokusil, ačkoliv si předměty zapisoval. Studijní povinnosti tedy přestal plnit v letním semestru akademického roku 2020/2021 a pokračoval v tom dále i v akademickém roce 2022/2023. Dne 29. 8. 2023 podal žalobce nyní projednávanou žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, přičemž v reakci na výzvu k odstranění vad žádosti ze dne 7. 9. 2023 předložil potvrzení o studiu ze dne 4. 9. 2023 vystavené vysokou školou AMBIS, v němž bylo uvedeno, že žalobce je studentem 1. semestru bakalářského studijního programu Marketingová komunikace od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024. S ohledem na výše provedená zjištění byl žalobce vyrozuměn v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Žalobce se s podklady pro rozhodnutí seznámil a následně se k věci a podkladům písemně vyjádřil prostřednictvím advokátky. K příčinám ukončení studia ze strany AMBIS sdělil, že letní semestr akademického roku 2020/2021 byl veden z důvodu pandemie Covid-19 formou on-line výuky a žalobce měl potíže s porozuměním studijní látky. V následném zimním semestru 2021/2022 onemocněl Covid-19 a z tohoto důvodu nebyl schopen studia a účasti na zápočtech a navazujících zkouškách. Onemocnění dokládal lékařskou zprávou o ambulantním vyšetření ze dne 19. 11. 2021 z Kliniky infekčních chorob Fakultní nemocnice Brno. V rámci studijní praxe se žalobce v letním semestru akademického roku 2021/2022 zapojil do pomoci v rámci krizové situace v souvislosti s děním na Ukrajině, kdy pomáhal v nadaci Podané ruce, a také se zapojil do pomoci v další neziskové organizaci. Poukázal i na to, že studijní neúspěchy a další problémy se snažil řešit se studijním oddělením AMBIS, a když mu bylo ukončeno studium ze strany školy, podal odvolání.

20. Podle § 44a odst. 1 ZPC lze dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu opakovaně prodloužit.

21. Podle § 44a odst. 3 ZPC se žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu podává ministerstvu na úředním tiskopisu, na kterém se podává žádost o vydání tohoto povolení. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36, § 46 odst. 7 a § 55 ZPC vztahují obdobně
22. Podle § 35 odst. 3 ZPC nelze prodloužit dobu platnosti víza k pobytu nad 90 dnů a dobu pobytu na území na toto vízum, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37 ZPC).
23. Podle § 37 odst. 2 písm. a) ZPC ministerstvo dále zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže nastal některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 1 písm. a), c), d), g), h) a j) až l) nebo v § 56 odst. 2 ZPC.
24. Podle § 56 odst. 1 písm. j) ZPC ministerstvo neudělí cizinci dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3 ZPC, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.
25. Podle čl. 21 odst. 2 písm. f) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. 5. 2016, o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (dále jen „Směrnice 2016/801“), mohou členské státy odejmout povolení nebo odmítnout jeho prodloužení, pokud student nedodrží lhůty stanovené pro přístup k výdělečné činnosti podle čl. 24 nebo neučiní dostatečný pokrok v příslušném studiu podle vnitrostátních právních předpisů nebo správní praxe.
26. Soud přisvědčil postupu správních orgánů, že při posuzování věci a vydání rozhodnutí nevycházely pouze ze studijních výsledků žalobce na poslední vysoké škole (poslední pobytové oprávnění), kterou studoval, nýbrž z charakteru celého průběhu pobytu žalobce na území ČR. Od jeho příjezdu v roce 2016 až dosud. Zjištěné skutečnosti ohledně způsobu studia žalobce a neplnění účelu pobytu po delší dobu byly ve svém souhrnu důvodem pro zamítnutí žádosti žalobce s konstatováním jiné závažné překážky pobytu žalobce na území spočívající v tom, že žalobce prokazatelně nečinil dostatečný pokrok ve studiu ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. f) Směrnice 2016/801.
27. Závěry shora byly učiněny na základě pobytové historie žalobce na území ČR, který zde pobývá na základě pobytového oprávnění za účelem studia již od roku 2016, a střídavě pobýval na území také za účelem pobytu „jiné/ostatní“, přičemž od té doby za více než 8 let nedokončil žádné vysokoškolské studium, resp. nepostoupil ani do 2. ročníku, tedy aktuálně jde opět o již jeho 3. studium 1. ročníku od počátku studia na území ČR. Dokončil pouze 2x stejný jazykový kurz anglického jazyka ve společnosti Go study (jazykový kurz studoval celkem 3x, poprvé na VUT jako přípravu pro studium) a zkrácené studium na SOU tradičních řemesel a VOŠ, s.r.o. obor kuchař-číšník. Lze také připomenout vyjádření školy AMBIS ze dne 29. 11. 2023, podle kterého žalobce nezískal v akademickém roce 2022/2023 žádný zápočet ani úspěšně nevykonala žádnou zkoušku, když se o ně ani nepokusil. Vzhledem k tomu, že neprojevil ani elementární snahu, bylo mu studium z rozhodnutí školy ukončeno. Proti tomuto rozhodnutí žalobcem podané odvolání bylo zamítnuto s odůvodněním, že i nadále se žalobce nepokoušel složit předepsané zkoušky.

28. Jednání žalobce vyplývající ze shrnutí jeho pobytové historie odpovídá důvodům pro neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu žalobce podle § 56 odst. 1 písm. j) ZPC, resp. jej lze definovat jako jinou závažnou překážku pobytu žalobce na území, když nečinil dostatečný pokrok ve studiu ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. f) Směrnice 2016/801 (nebylo vycházeno pouze ze studijních výsledků žalobce na poslední vysoké škole, nýbrž z charakteru celého průběhu pobytu na území ČR). Současně platí, že není ve veřejném zájmu, aby na území pobývali cizinci, kteří neplní účel pobytu, pro který jim byl pobyt na území povolen.
29. Pro úplnost soud zde připomíná aplikovanou právní úpravu jako celek, kdy podle § 35 odst. 3 ZPC nelze prodloužit dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, shledá-li ministerstvo důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto povolení ve smyslu § 37 ZPC. Podle § 37 odst. 2 písm. a) ZPC ministerstvo dále zruší platnost povolení k dlouhodobému pobytu, jestliže nastal důvod uvedený v § 56 odst. 1 písm. j) ZPC (je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území).
30. Jiná závažná překážka je neurčitým právním pojmem, který je třeba zhodnotit ve vztahu ke konkrétním skutečnostem individuálního případu. K tomu NSS v rozsudku ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 166/2019-27, mimo jiné uvedl, že: *„Pojem jiná závažná překážka pobytu cizince na území představuje neurčitý právní pojem, jehož obsah a rozsah nelze obecně zcela přesně definovat. Při jeho aplikaci jsou správní orgány povinny patřičně odůvodnit, v jakém jednání žadatele o povolení k dlouhodobému pobytu tuto překážku spatřují. Nejvyšší správní soud přitom opakovaně uvádí, že při aplikaci neurčitých právních pojmů dává zákonodárce správnímu orgánu prostor ke zhodnocení, zda je možné konkrétní případ pod daný pojem podřadit či nikoliv (dále srov. rozsudek NSS ze dne 19. 1. 2012, č. j. 9 As 80/2011-69).“*
31. Vzhledem k výše uvedenému nejsou správní orgány povinny obecně definovat pojem „jiná závažná překážka pobytu cizince na území“, nýbrž pouze zhodnotit, zdali konkrétní skutkové okolnosti posuzovaného případu lze pod tento pojem subsumovat. Soud v této souvislosti neshledal v odůvodnění správních orgánů pochybení, protože již prvostupňový správní orgán se dostatečně přezkoumatelným způsobem zabýval vzhledem ke zjištěným okolnostem tohoto případu naplněním pojmu „závažná překážka pobytu“ žalobce na území ČR.
32. „Jiná závažná překážka pobytu“ představuje překážku, která sice není přímo definována, ale musí dosahovat takové intenzity, aby ji bylo možno označit za závažnou. Soud má ve shodě se správními orgány za to, že zjevný a prokazatelně nedostatečný pokrok ve studiu lze v případě žalobce podřadit pod „jinou závažnou překážku“ ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) ZPC.
33. Žalobce se sice snažil popřít závěry správních orgánů v tom, že měl vážný důvod pro neplnění studijního účelu pobytu, avšak k tomuto soud nepřisvědčil. Za omluvitelný důvod žalobce označoval pandemii Covid-19 (letní semestr akademického roku 2020/2021), kdy probíhala distanční forma výuky, a jeho onemocnění Covidem-19 v zimním semestru akademického roku 2021/2022, pro které nestudoval a neúčastnil se zápočtů a navazujících zkoušek. Jelikož žalobce dokládal své onemocnění Covidem-19 pouze jedinou ambulantní lékařskou zprávou ze dne 19. 11. 2021, lze přisvědčit závěrům správních orgánů o tom, že jeho zdravotní stav se nejevil nějak vážným, tudíž se nemohlo jednat o dlouhodobé zameškání výuky a předmětné onemocnění nemohlo omluvit

8/2024

žalobcovu pasivitu po celou dobu zimního semestru akademického roku 2021/2022. Rovněž žádný pokrok ve studiu není ospravedlnitelný údajnou jazykovou bariérou, kdy žalobce neměl zvládat distanční formu výuky pro pandemii Covid-19 (letní semestr akademického roku 2020/2021), protože v tu dobu se na území ČR vyskytoval již 5. rokem, a není tak možné pochopit, že by stále mohla existovat jako významná překážka ve studiu jazyková bariéra. Žalobce zjevně nemá dostatečné studijní předpoklady pro úspěšné zvládnutí a dokončení vysoké školy, resp. ani neprojevil, že by své studium mínil vážně a skutečně usiloval o jeho dokončení. Dosavadní neúspěšná studia a jeho volba studijních oborů, vyžadujících od žalobce jen malou časovou a intelektuální investici, byla ve svém souhrnu shledána jako tzv. jiná závažná překážka, která brání prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Z dikce zákona vyplývá, že cizinec je po dobu povoleného pobytu na území ČR povinen plnit účel po celou dobu povoleného pobytu. V případě studijního účelu pobytu nestačí být jen studentem zapsaným ke studiu, ale přesnějším výrazem pro naplňování účelu pobytu je stále studovat s předem stanoveným cílem a snahou úspěšně školu absolvovat, čímž bude naplněn účel pobytu. V případě neplnění účelu pobytu cizincem, zruší mu povolený pobyt ministerstvo. Také ze soudní judikatury vyplývá, že cizinec, který získal povolení k pobytu na území ČR k určitému účelu, je povinen povolení k deklarovanému účelu náležitě využívat, protože právě pro tento účel mu bylo povolení k pobytu uděleno (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 5. 2017, č. j. 7 Azs 86/2017-33).

34. V souvislosti s několikaletým neúspěšným studiem žalobce soud odkazuje také na rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2021, č. j. 5 Azs 325/2020-33, jenž se také zabýval nenaplňováním účelu pobytu za účelem studia. Z rozhodnutí mimo jiné vyplývá, že: *„U případů, kdy cizinec pobývá na území ČR za účelem studia, je totiž třeba přísně trvat na tom, aby hlavním účelem pobytu (časově i mírou intelektuální investice) bylo vskutku studium a aby aktivity jiné (podnikání, závislá činnost, jiná výdělečná činnost či prostě pobývání na území a žití např. z úspor či ze zahraničních příjmů) byly pouze doplňkem skutečného a vážně míněného studia. Časté střídání studijních oborů či studium vyžadující jen malou časovou a intelektuální investici cizince může být vážným signálem, že účel jeho pobytu není ve skutečnosti naplňován, a že je zástěrkou pro účely jiné. Studium zdánlivé či fakticky „vedlejší“ se nesmí stát nekontrolovanou vstupenkou cizinců na území ČR a prostředkem k získání navazujícího povolení k pobytu za jinými účely (podnikání, zaměstnání aj.).“*
35. Z výše uvedeného vyplývá, že neplnění účelu studia (nedostatečné studium) a časté střídání škol či oboru studia a nesměřování k úspěšnému absolvování lze podřadit pod jinou závažnou překážku pobytu cizince na území. V zájmu ČR je, aby se na území zdržovali pouze ti cizinci, kteří skutečně studují, plní studijní povinnosti a mají předpoklady pro postup do vyšších ročníků a směřují k absolvování jejich studia, tzn. naplňují fakticky účel pobytu. Nečinní-li cizinec prokazatelně dostatečný pokrok ve studiu ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. f) Směrnice 2016/801, jedná se o tzv. jinou závažnou překážku pobytu cizince na území, přičemž není ve veřejném zájmu, aby na území pobývali cizinci, kteří neplní účel pobytu, jenž jim byl povolen. Cílem vydaného povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia a jeho případného prodloužení není umožňovat cizincům donekonečna studovat bez zdárného výsledku. Cílem vydání takového povolení je umožnit cizinci získat vzdělání ve vybraném oboru. Pokud cizinec již pobývá na území za tímto účelem, měl by činit takové kroky, které povedou k

8/2024

naplnění účelu, resp. k úspěšnému absolvování studia. Není smyslem zákona o pobytu cizinců na území ČR, aby cizinec s povoleným pobytem za účelem studia pobýval na území, pokud ve svém studiu nijak nepostupuje a jeho studium nevede ke zdárnému ukončení (čl. 21 odst. 2 písm. f) Směrnice 2016/801).

36. Uváděl-li žalobce v této souvislosti, že je již 37letý jedinec s tím, že nemůže být kvůli svému věku diskriminován ve studiu, pak k tomu soud uvádí, že ani z tohoto důvodu nedochází k jeho diskriminaci, nicméně vzhledem ke zjevným nedostatečným studijním předpokladům pro úspěšné dokončení vysoké školy by měl žalobce žádat o pobyt za jiným účelem (např. zaměstnání, podnikání, protože vzhledem k věku lze předpokládat, že musí mít nějaký zdroj obživy, a studium by si mohl ponechat jako koníček nebo vedlejší důvod pobytu). Diskriminace ve studiu s ohledem na věk není na území ČR uplatňována, ovšem pokud je studium pouhou zástěrkou skutečného účelu pobytu, pak nelze o takový pobyt za účelem studia úspěšně žádat.
37. Soud ve shodě se správními orgány přisvědčil, že zjištěný skutkový stav byl správně podřazen pod důvod pro zamítnutí žádosti žalobce uvedený v § 56 odst. 1 písm. j) ZPC, a nikoliv pod žalobcem namítaný § 37 odst. 2 písm. g) ZPC. V daném případě byla posuzována zjevná dlouhodobá pasivita žalobce při naplňování pobytu za účelem studia, jenž byla prokázána. Důvodem zamítnutí žádosti žalobce nebylo neplnění účelu pobytu v rámci jednoho předchozího povoleného pobytového oprávnění, které dle dřívější právní úpravy bylo považováno za jinou závažnou překážku také v návaznosti na poměr doby pobytu a doby neplnění účelu pobytu, když na tyto situace již míří speciální ustanovení (§ 37 odst. 2 písm. g), § 45 odst. 1 věta druhá, § 46 odst. 1 věta druhá ZPC). Na posledně uvedené také poukazoval žalobce. V posuzované věci je však jiná závažná překážka pobytu žalobce shledána v tom, že žalobce na základě své dlouhodobé a zjevné studijní pasivity nečiní ve svém studiu dostatečný pokrok, resp. zcela zjevně nečiní kroky, které by vedly k naplnění deklarovaného účelu pobytu, resp. k úspěšnému absolvování studijních aktivit, což je považováno za jinou závažnou překážku v návaznosti na čl. 21 odst. 2 písm. f) Směrnice 2016/801.
38. Podmínění pobytu cizince na území plněním konkrétního účelu k pobytu potvrdil i NSS např. v rozsudku ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7 As 82/2011–81, z něhož mimo jiné vyplývá, že *„Účelem pobytu zcela jistě zákonodárce nemínil pouze formální zapsání se do příslušných rejstříků, aniž by podnikatelská činnost byla fakticky na území ČR vykonávána, neboť by tak došlo k obcházení smyslu a pravidel zákona. Zákon o pobytu cizinců stojí na principu, že pobyt cizince na území ČR musí být odůvodněn např. dlouhodobým zaměstnáním, podnikáním, studiem a tyto činnosti musí být skutečně na území ČR vykonávány.“*
39. K pojmu „jiná závažná překážka“ uvedl také rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2021, č. j. 2 Azs 325/2020–33, že *„U případů pobytů za účelem studia je třeba přísně trvat na tom, aby hlavním účelem pobytu (časově i mírou intelektuální investice) bylo vskutku studium a aby aktivity jiné (podnikání, závislá činnost, jiná výdělečná činnost, či prostě pobývání na území a žití např. z úspor či ze zahraničních příjmů) byly pouze doplňkem skutečného a vážně míněného studia. Časté střídání studijních oborů či studium vyžadující jen malou časovou a intelektuální investici cizince může být vážným signálem, že účel jeho pobytu není ve skutečnosti naplňován, a že je zástěrkou pro účely jiné. Studium zdánlivé se nesmí stát nekontrolovanou vstupenkou cizinců na území ČR. Právo pobývat na území ČR za účelem studia mají mít jen a pouze takoví cizinci, kteří skutečně a vážně studují.“*

8/2024

40. K výše uvedenému soud doplňuje, že při výkladu uvedeného neurčitého právního pojmu v návaznosti na zjištění o neplnění účelu pobytu studia v rámci předchozího pobytu cizince bylo třeba vycházet také z eurokonformního výkladu a čl. 21 odst. 2 písm. f) Směrnice 2016/801 (cizinec nečiní dostatečný pokrok v příslušném studiu podle vnitrostátních právních předpisů).
41. V této souvislosti bylo správně poukazováno správními orgány na právní úpravu v zákoně č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 111/1998 Sb.). Například z § 45 a § 46 citovaného zákona vyplývá, že bakalářský studijní program je zaměřen na přípravu k výkonu povolání a ke studiu v magisterském studijním programu, přičemž standardní doba studia včetně praxe je nejméně 3 a nejvýše 4 roky a studium se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je zpravidla obhajoba bakalářské práce. Magisterský studijní program je zaměřen na získání teoretických i praktických poznatků založených na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti. Nestanoví-li tento zákon jinak, magisterský studijní program navazuje na bakalářský studijní program, standardní doba tohoto studia je nejméně 1 a nejvýše 3 roky.
42. Je-li účelem pobytu studium, pak za jeho řádné plnění je třeba považovat skutečné a vážné studium cizince, které se nestává jen jeho vedlejší aktivitou na území, ale je to takové studium, kterému cizinec věnuje (časově i intelektuálně) dostatečné úsilí, které neukazuje jen na současnou studijní aktivitu, ale je z něj zřejmá i snaha a schopnost dospět v rámci tohoto účelu pobytu k jeho naplnění. Jak totiž vyplývá z citovaného zákona č. 111/1998 Sb. studium není samoučelnou aktivitou, nýbrž má směřovat ke svému naplnění, tj. formálně ke složení závěrečné zkoušky a získání příslušného akademického titulu a materiálně k získání odbornosti a kvalifikace, která má cizinci umožnit výkon povolání. Toto pojetí naplňování účelu pobytu studia lze dovodit i z čl. 21 odst. 2 písm. f) Směrnice 2016/801 (předpokladem prodloužení pobytu je to, že cizinec činí dostatečný pokrok v příslušném studiu). V letech 2018 a 2021–2020 nebylo možno mluvit v případě žalobce o řádném plnění jeho studijních povinností. Mohlo jít o nedostatečnou snahu absolvovat předmětné studium. Nedostatečná znalost českého jazyka nemůže být podle soudu, ve shodě s argumentací správních orgánů, považována za důvod, pro nějž by mělo být napadené rozhodnutí nepřiměřené.
43. Snaha o integraci do společnosti hostitelské země je totiž významným předpokladem pro pobyt každého cizince a nemůže být považována za nadstandard. Některé studijní obory mohou být náročnější, je ovšem na volbě každého dospělého jedince, aby zvážil své schopnosti a přizpůsobil tomu také své jednání a cíle. Žalobce je dospělým, svéprávným a již sedmatřicetiletým jedincem, který by měl být schopen zvážit, které studium je na základě jeho schopností pro něho vhodné. Nevhodnou volbu studijního oboru nelze považovat za závažný důvod neplnění účelu pobytu (srov. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 12. 2021, č. j. 57 A 66/2020-35).
44. Z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 11. 2023, č. j. 13 A 35/2023–39, mimo jiné vyplývá, že „Zdejší soud se shoduje s názorem správních orgánů, že zjevný a prokazatelně nedostatečný pokrok ve studiu žalobce lze podřadit pod jinou závažnou překážku ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, neboť pobyt cizince na území je podmíněn plněním jednoho z konkrétních účelů aprobovaných zákonem o pobytu cizinců. (...) byla

8/2024

zjištěna jiná závažná překážka pobytu žalobce na území, která spočívá v tom, že žalobce nečiní ve studiu dostatečný pokrok, resp. takové kroky, které vedou k naplnění deklarovaného účelu pobytu a toto tvrzení má ve správním spisu dostatečnou oporu. (...) neaktivita žalobce v rámci předchozích pobytů dosahovala takové intenzity, ze které je zřejmé, že žalobce zjevně nesměřuje k deklarovanému cíli, kterým je řádné ukončení vysokoškolského studia.

45. Pod pojem „jiná závažná překážka“ lze v rámci individuálního posouzení podřadit i situace, kdy je prokázána zjevná pasivita cizince při naplňování účelu pobytu studia (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2021, č. j. 2 Azs 325/2020–33, podle něhož může být znakem takové pasivity právě časté střídání studijních oborů či studium vyžadující jen malou časovou a intelektuální investici cizince, které se bude projevovat opakovaným neplněním studijních povinností, jenž vyústí i ve vícečetné opakování téhož ročníku téže školy nebo opakovaný nástupem na jinou školu).
46. Studijní pasivitu cizince v návaznosti na neplnění účelu pobytu studia je třeba vyložit tak, že musí být v konkrétním případě individuálně posouzeno, zda opatřené podklady dostatečně a bezdůvodných pochybností prokazují tuto zjevnou pasivitu cizince a zda je toto studijní jednání cizince svojí povahou a individuálními okolnostmi natolik závažné, že je lze považovat za jinou závažnou překážku pobytu cizince na území. Tedy zda studijní neaktivita cizince zjevně a bez závažných důvodů, které by mohly jeho jednání v individuálním případě ospravedlňovat, nesměřuje k cíli, který na počátku studijního pobytu deklaroval.
47. Soud tedy ve shodě s argumentací správních orgánů uzavírá, že v posuzované věci byly naplněny podmínky pro aplikaci § 56 odst. 1 písm. j) ZPC, když byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu žalobce, která spočívala v tom, že v deklarovaném studiu nečinil dostatečný pokrok, resp. nečinil žádné kroky, které vedly k naplnění deklarovaného účelu pobytu. Pro tento závěr obsahuje správní spis dostatečnou oporu, jsou v něm zdokumentovány jednotlivé akademické roky zachycující neaktivitu žalobce v rámci předchozích povolených pobytů, která dosahovala takové intenzity, z níž bylo možné dovodit, že žalobce nesměřuje k deklarovanému cíli. Nedostatečné dosavadní studijní výsledky žalobce byly právě zásadním podkladem pro negativní rozhodnutí o aktuální žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, neboť svědčili o neplnění účelu povoleného pobytu. Zjištěné skutečnosti lze vyhodnotit jako jinou závažnou překážku pobytu na území. U žalobce jde již o třetí studium 1. ročníku vysoké školy od počátku jeho studia na území a je z toho zřejmé, že žalobce nečiní ve svém studiu dostatečný pokrok a ani nečiní kroky, které by vedly k naplnění deklarovaného účelu pobytu, tj. k úspěšnému absolvování studia ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. f) Směrnice 2016/801.
48. Jeden školní rok se skutečně nemusí studentovi vysoké školy podařit, a to z nejrůznějších omluvitelných důvodů, ale v delším časovém období (při neustálém střídání škol a zahajování prvních ročníků) je neplnění deklarovaného účelu pobytu mnohem zřetelnější. To také bylo v případě žalobce ověřeno. V akademickém roce 2021/2022 byl žalobce od 1. 9. 2022 do 5. 5. 2023 studentem 1. ročníku bakalářského studijního programu Ekonomika a management podniku, přičemž studium mu bylo ukončeno ze strany vysoké školy AMBIS pro nesplnění povinností vyplývajících ze studijního a zkušebního řádu, protože nevykonal jedinou předepsanou zkoušku ani zápočet, a nezískal tak žádný kredit. Přitom z dikce zákona o pobytu cizinců na území ČR vyplývá,

8/2024

že cizinec je povinen plnit účel povoleného pobytu po celou dobu. Žalobce však jednoznačně nečinil dostatečný pokrok v deklarovaném vysokoškolském studiu, protože již při svém prvním studiu v zimním semestru 2020 získal pouze 14 kreditů a k jiným zkouškám či zápočtům v daném semestru nepřistoupil. V letním semestru 2021 se pokusil neúspěšně o jednu zkoušku a o jiné zkoušky či zápočty se již nepokusil, přestože si zapisoval předměty. V dalších semestrech se již o žádné zkoušky nebo zápočty nepokusil. Pokud je toto výsledkem jeho vysokoškolského studia po více než sedmi letech pobytu na území, kdy je opět již potřetí v 1. ročníku a jeho studijní výsledky do současné doby jsou zcela nedostatečné (v rámci studia na AMBIS nedosáhl žádných studijních výsledků), nelze než dospět k závěru, že žalobce nečiní dostatečný pokrok ve studiu. Ostatně poslední studium na vysoké škole AMBIS nelze jakkoliv považovat za plnění účelu pobytu, protože se žalobce výuky vůbec neúčastnil a nesplnil žádný ze zapsaných předmětů. Pokud žalobce zvládl se vyučit kuchařem na středním odborném učilišti, pak to není zárukou toho, že má studijní předpoklady pro vysokoškolské studium. Jsou to dvě zcela odlišná studia co do nároků na studenty a samotné studium. Soud má také pochybnosti o tom, zda žalobce myslel své studium vážně, protože pokud zjistil například po zahájení 1. ročníku, že pro studium nemá dispozice, mohl včas toto řešit a v rámci školy třeba přestoupit do jiného studijního programu. Žalobce však celý školní rok čekal, nestudoval, a v novém školním roce nastoupil znovu do 1. ročníku. Ačkoliv žalobce tvrdil, že úspěšně naplnil účel pobytu, kdy studoval v jazykových kurzech anglický jazyk, přesto si stěžuje na jazykovou bariéru, která mu bránila v pokroku ve studiu, z čehož lze dovodit, že i přes sedmiletý pobyt na území neovládá v potřebném rozsahu anglický jazyk ani český jazyk tak, aby mohl na území ČR studovat. Nedostatečný pokrok ve studiu žalobce odůvodňoval pandemií Covid-19 spojenou s distanční výukou, a také proděláným onemocněním Covid-19, které dokládal jednou ambulantní lékařskou zprávou ze dne 19. 11. 2021. Dle zjištění z lékařské zprávy nešlo o vážný zdravotní stav žalobce, který by mu mohl znemožnit studium po celý semestr. Také údajné žalobcovy aktivity v letním semestru akademického roku 2021/2022 v rámci pomoci v neziskových organizacích nemohly být vykonávány v takové míře, aby narušovaly plnění řádných studijních povinností žalobce, neboť hlavním účelem jeho pobytu na území bylo studium (přestože tyto aktivity jsou hodné ocenění). Nutno také dodat, že žalobce odůvodňoval svoji studijní neaktivitu shora uvedenými skutečnostmi pouze pro akademické roky 2020/2021 a 2021/2022, avšak proč neplnil řádně své studijní povinnosti a nepřistupoval ke zkouškám v akademickém roce 2022/2023 již nějak nevysvětlil.

49. Zhodnocením celého období v pobytu žalobce na území a zjištěním nedostatečných studijních výsledků, resp. nulového pokroku ve studiu byly naplněny podmínky pro aplikaci § 56 odst. 1 písm. j) ZPC a jiné závažné překážky pobytu žalobce na území (čl. 21 odst. 2 písm. f) Směrnice 2016/801). Toto neplnění deklarovaného účelu pobytu představuje důvod pro nevyhovění žádosti žalobce a neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Případné další nové aktuální studium žalobce se jeví vzhledem k rozhodovacím důvodům jako irelevantní.
50. Ve shodě se správnými orgány má soud za to, že v dané věci byl jednoznačně prokázán shora uvedený důvod pro nevyhovění žádosti žalobce o prodloužení doby pobytu, a proto pro stručnost odkazuje na výklad provedení shora. Za této situace postupoval

8/2024

prvostupňový správní orgán v souladu s § 51 odst. 3 správního řádu, a také § 169j ZPC a neprováděl další zjišťování či dokazování, protože byl zjištěn stav věci, o němž nebyly důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu. Provedení výsledku žalobce nebylo úkonem povinným, neboť podle § 169j odst. 1 ZPC správní orgán může provést takový výsledek účastníka řízení za účelem zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Současně byly zjištěny skutečnosti, které znemožňovaly žádosti žalobce vyhovět, protože ve smyslu § 51 odst. 3 správního řádu správní orgán neprováděl další dokazování. K výtkám žalobce ohledně neprovedení jeho výsledku a nepoučení ohledně posouzení předchozí doby studia soud uvádí, že výsledek žalobce by byl nadbytečným a neúčelným, neboť v posuzované věci byl jednoznačně prokázán důvod pro zamítnutí předmětné žádosti žalobce, který by žalobce prostřednictvím své výpovědi nemohl zpětně zhojit. Správní orgány ve věci řádně zjistily skutkový stav a neměly o něm jakékoliv pochybnosti. Správní orgány tedy nepochybily, pokud nepředvolaly žalobce k výsledku, když zákon jim tuto povinnost neukládá. Současně není pravdou, že by správní orgány nezjišťovaly, zda k neplnění účelu pobytu žalobcem došlo ze závažných důvodů a po přechodnou dobu. Oba správní orgány se tímto zabývaly, například žalovaný po odůvodnění napadeného rozhodnutí na straně 9 dole a na straně 13. Pro stručnost soud odkazuje na výklad provedený shora, kde se k těmto okolnostem také vyjádřil. V souvislosti s řádně zjištěným skutkovým stavem soud odkazuje také na rozsudek NSS ze 20. 6. 2018, č. j. 3 Azs 133/2017–27, z něhož mimo jiné vyplývá, že *„povinnost správního orgánu řádně objasnit vztah věci zakotvená v § 3 správního řádu, není absolutní a je významně korigována zásadou procesní ekonomie, v souladu s touto zásadou je dostačující, pokud správní orgán zjistí tolik informací, kolik jich potřebuje k tomu, aby učinil rozhodnutí. Nebylo tak povinností správního orgánu I. stupně zjišťovat spolehlivě úplný stav věci. Naopak, pokud byla postavena najisto skutečnost, která objektivně znemožňovala vyhovění žádosti (...), bylo v souladu s požadavky § 3 správního řádu a se zásadou procesní ekonomie, že objasňování dalších skutečností již nebylo správními orgány prováděno.“*

51. K provádění výsledku účastníka řízení se dále NSS vyjádřil v rozsudku ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 441/2018–32, v němž potvrdil, že *„(...) povinnost provést výsledek žalobce zákon neukládá, tedy je správním uvážením správního orgánu, zda k němu přistoupí či nikoliv. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že jej není třeba, neboť je na základě spisového materiálu věc schopen posoudit, není takový postup a priori vadou řízení.“*
52. Pro úplnost k poučovací povinnosti soud uvádí, že v dané věci šlo o řízení o žádosti, které je ovládáno dispoziční zásadou v rámci tohoto řízení a žalobce musí splnit svoji povinnost tvrzení a dokazování. Z ustálené judikatury správních soudů také vyplývá, že obsahem poučovací povinnosti správních orgánů není povinnost poučit účastníka řízení o tom, co a jak má v řízení učinit, aby byl se svou žádostí úspěšný. Ostatně žalobce byl v řízení zastoupen právním zástupcem a nahlížel do správního spisu (seznamoval se s podklady pro vydání rozhodnutí) a i z něj bylo zřejmé, že prvostupňový správní orgán opatroval komplexní podklady pro vydání rozhodnutí, jenž zahrnovaly informace o dřívější pobytové a studijní historii žalobce. Žalobce se také k těmto podkladům písemně vyjádřil dne 23. 1. 2024 (po seznámení se s nimi dne 8. 1. 2024). Soud neshledal vadu v postupu správních orgánů v uvedené věci.
53. Soud nemohl přisvědčit ani v poslední námitce žalobce, která se týkala údajného nezohlednění dopadu rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce. Tvrzení

8/2024

žalobce se nezakládá na pravdě, uvedené skutečnosti správní orgány řádně vyhodnotily ve smyslu § 37 odst. 2 a § 174a odst. 1 ZPC, a to prvostupňový správní orgán na straně 8–9 svého rozhodnutí a žalovaná v napadeném rozhodnutí na straně 15–16. Ve smyslu § 174a odst. 1 věta druhá ZPC leží v daném ohledu povinnost břemene tvrzení na žalobci, který je v rámci řízení povinen poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí. Žalobce tedy tíží břemeno tvrzení, od něhož se odvíjí množství a kvalita informací, které má pak správní orgán kdy k dispozici a může v rozhodné míře a intenzitě poměřovat zájmy vyplývající z rozhodnutí s právem na soukromí a rodinný život žalobce (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013–34).

54. Prvostupňový správní orgán při hodnocení přiměřenosti rozhodnutí vycházel z dostupných informací, které vyplývaly z informací cizinců, a které sdělil žalobce v podané žádosti. Stran soukromého a rodinného života žalobce v průběhu řízení nic zásadního netvrdil a neprokázal. Z žádosti žalobce vyplynulo, že jeho otec pobývá v Ruské federaci a matka a sourozenci v Běloruské republice. Žalobce přicestoval do ČR na základě dlouhodobého víza za účelem studia a účelem následně vydaného povolení k pobytu bylo též studium. Žalobce tedy odcestoval do ČR za studii sám, bez rodičů a do současnosti zde pobývá bez dalších rodinných příslušníků. K eventuálnímu rozdělení rodiny tedy došlo v okamžiku, kdy žalobce vycestoval z Běloruské republiky do ČR, rodina žalobce je schopna takto fungovat a v případě vycestování žalobce z ČR a příjezdu do vlasti by se navracel za svou rodinou. Žalobce se narodil a většinu svého života strávil v domovské zemi. Přestože v ČR pobývá více než 7 let, zná jazyk a reál je v Bělorusku a nic nenasvědčuje tomu, že by došlo k zpretrhání rodinných či sociálně-kulturních vazeb v zemi původu. V ČR žije sám, bez rodičů, je svobodný a bezdětný. Nebylo prokázáno, že by měl v ČR tak silné vazby, které by mu bránily v návratu do vlasti. Na území ČR nebyly ani zjištěny žádné majetkové vazby žalobce. I když v ČR pobývá žalobce od roku 2016, převážnou dobu svého života strávil v Bělorusku. Žalobce teprve v odvolacím řízení uvedl, že má vážný a dlouhodobý partnerský vztah s M. G., která je státním příslušníkem Běloruské republiky, a také studuje v České republice. Žalobce sice tvrdil, že jsou partnery již 12 let (tedy ještě před přicestováním do ČR), avšak neprokázal, že by napadené rozhodnutí mohlo představovat nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Žalobce doložil podnájemní smlouvu, z níž vyplývá, že oba bydlí na stejné adrese v Brně, avšak toto bez dalšího neznamena nepřiměřený dopad rozhodnutí do života žalobce. Žalobce kromě poukazu na podnájemní smlouvu nedoložil žádný jiný podklad, který by osvědčil jím tvrzený dlouhodobý a intenzivní vztah. Vzhledem ke stejné státní příslušnosti žalobce a jeho přítelkyně, mohou oba případně plánovat společnou budoucnost ve své vlasti. Soud poukazuje také na to, že napadené rozhodnutí žalobci nezakazuje pobyt na území ČR, pouze nevyhovuje jeho žádosti o prodloužení platnosti dlouhodobého pobytu z důvodu existence jiné závažné překážky. Z judikatury správních soudů také plyne, že zásahem do soukromého a rodinného života by v souvislosti s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008–71). Napadené rozhodnutí tedy není podle soudu způsobilé nepřiměřeně zasáhnout do rodinného a soukromého života žalobce, a to ani s ohledem na mezinárodní závazky ČR. Případné aktuální studium je plně k dispozici

8/2024

žalobce tak, aby k tomu přijal vhodná opatření (přerušení studia, distanční forma výuky, individuální studijní plán aj.). Stejně jako žalovaný soud připomíná judikaturu Ústavního soudu ČR, konkrétně jeho usnesení ze dne 9. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 260/04, z něhož mimo jiné vyplývá, že „*Subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území ČR neexistuje, když je věcí suverénního státu, za jakých (nediskriminujících) podmínek připustí pobyt cizinců na svém území.*“.

VI. Závěr a náklady řízení

55. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
56. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. prosince 2025

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D.
samosoudkyně

